

Poradnik młodego reportera

Ahoj, młoda pisarko i młody pisarzu! Witajcie, właściciele
wielkiej wyobraźni! Czółem, posiadacze literackich talentów!
Serwus, miłośnicy językowych przygód!

Przed Tobą sekcja aktywnościowa, która sprawi, że Twoje pióro, długopis, ołówek, klawiatura (czy czego tam używasz do pisania) rozgrzeją się do czerwoności. Przygotowaliśmy dla Ciebie coś specjalnego: „Poradnik młodego reportera”. To zestaw zadań, które pomogą Ci w zdobywaniu i doskonaleniu dziennikarskich, reporterskich i medialnych kompetencji. Na początek wybraliśmy pięć obszarów i umiejętności. To tak naprawdę narzędzia, dzięki którym Twój talent zyska właściwą oprawę i będzie miał szansę rozblysnąć. Bo talenty są jak diamenty (nie bez powodu te dwa słowa się rymują) – błyszczą wtedy, gdy się je szlifuje. Dlatego nie czekaj, nie wahaj się, po prostu spróbuj. „Poradnik młodego reportera” to propozycja dla każdego chętnego dziecka. Jak zacząć? Przewróć stronę i rozpocznij literacką zabawę. W końcu przyszłość sama się nie napisze. Napiszesz ją Ty: utalentowany dzieciak z XXI wieku!

Startujemy w przyszłość!

Gotowy? No to zaczynamy. Na dobry początek... zapraszamy Cię do stworzenia minirelacji z przyszłości. To zadanie, przed którym stanęli uczestnicy piątej, jubileuszowej edycji konkursu „Popisz się talentem”. Łatwo nie było! W końcu jak można napisać relację z czegoś, co się jeszcze nie wydarzyło? No i tu właśnie wkracza wyobraźnia: potężne narzędzie, którym dzieci i nastolatki posługują się najlepiej! Wyobraźnia to matka wszystkich supermocy, to miecz świetlny skrzyżowany ze złotą rybką, to niewyczerpany zasób genialnych rozwiązań. A najlepsze jest to, że do uruchomienia wyobraźni wystarczy małe iskierka inspiracji. Mamy nadzieję, że znajdziesz ową iskierkę w poniższym zadaniu:

„Jest 25 marca 2121 roku. Imieniny obchodzą Cyberiusz, Księżycimir oraz Gigalena...” – tak mógłby się zaczynać serwis informacyjny za sto lat. Jak będzie wtedy wyglądał świat? Czy powstaną nowe, genialne wynalazki? Czy ludzie zamieszkają na obcych planetach? Czy nasza Ziemia będzie wciąż nadawać się do życia? Czy znajdziemy cudowne lekarstwo na choroby i staniemy się lepsi, mądrzejsi, bardziej troskliwi? A może wręcz przeciwnie?

Wyobraź sobie, że stacja Jutro TV wysyła Cię w przyszłość. Masz za zadanie napisać relację z tego, co tam zastaniesz. Dlaczego napisać? Ponieważ kamery i twarde dyski źle znoszą podróż w czasie – tylko tekst pisany jest w stanie ją przetrwać! Do dzieła zatem!

Zrelacjonuj swoje przeżycia w świecie jutra, niezwykle spotkania i zdarzenia, które Ci się przytrafiły, oraz własne obserwacje. Koniecznie dodaj także własny komentarz – jak prawdziwy reporter!

Tytuł opowiadania:

Twoje opowiadanie:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

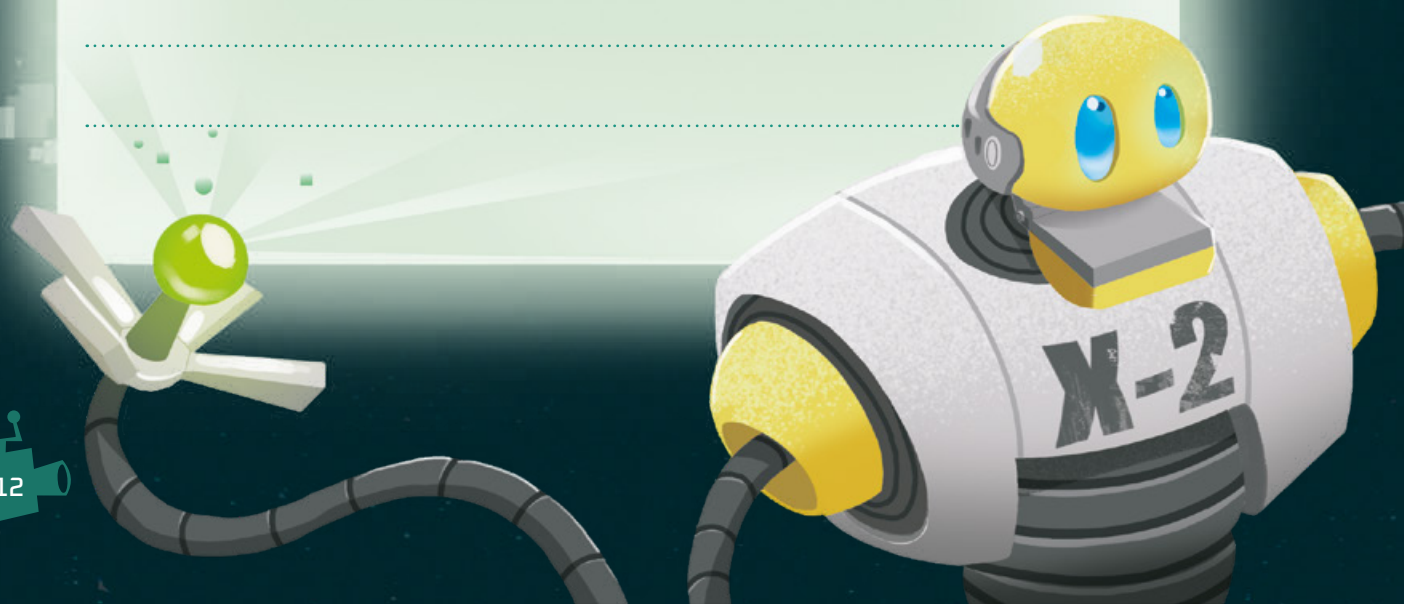
.....

.....

.....

A large, vertical rectangular area with a light green gradient background and horizontal dashed lines, intended for writing or drawing.

A large, vertical, light green rectangular area with horizontal dashed lines, resembling a writing template or a page from a notebook. The background is dark blue with a starry space theme and various geometric shapes like squares and circles.

Jak się nie dać fejkom?

Żyjemy w świecie, w którym informacje otaczają nas ze wszystkich stron. Internet, telewizja, radio, gazety, blogi, profile społecznościowe... Dostęp do informacji nigdy nie był łatwiejszy. Ale uwaga: to tylko pozory. W rzeczywistości nietrudno się pogubić w tym nadmiarze wiedzy! Dlatego tak ważna jest umiejętność wybierania dobrych, prawdziwych, sprawdzonych informacji z morza *newsów* [czyt. *ńjusów*]. Szczególnie że trolle nie próżnują: codziennie produkują masę tak zwanych *fake* [czyt. *fejk*] *newsów*, czyli fałszywych informacji obliczonych na to, żeby wprowadzić Cię w błąd, manipulować Twoimi emocjami czy opiniami. Na szczęście jest kilka zasad, które pomagają odróżnić fejka od rzetelnej informacji. Jesteśmy ciekawi, czy je znasz.

Zaznacz kółeczkiem cechy tekstu, który zawiera rzetelne informacje:*

1. Jest opublikowany na wiarygodnej stronie internetowej lub w gazecie, która podaje swoje dane kontaktowe.
2. Jest opublikowany na amatorskim blogu i niechlujnie zredagowany.
3. Jest podpisany imieniem i nazwiskiem autora, który ma na koncie wcześniejsze publikacje.
4. Jest podpisany śmiesznym pseudonimem lub ksywką.
5. Zawiera datę publikacji.
6. Nie zawiera daty publikacji, za to ma mnóstwo linków i wyskakujących reklam.

7. Ma tytuł i nagłówek o rzeczowym charakterze, odpowiadającym treści artykułu.
8. Ma tytuł i nagłówek o sensacyjnym, plotkarskim charakterze.
9. Jest możliwy do potwierdzenia w innych źródłach.
10. W żadnych innych źródłach nie da się znaleźć podobnej informacji.
11. Jest zgodny z opiniami znanych Ci ekspertów z danej dziedziny.
12. Eksperci nie są w stanie potwierdzić informacji zwartych w tekście.

A teraz... potrenuj!

Odpal telefon lub internet i sprawdź, co wydarzyło się 20 lipca 1969 roku. Jesteśmy pewni, że znajdziesz mnóstwo źródeł podających bardzo różne wydarzenia. Czy dasz radę wyłuskać z nich to najważniejsze?

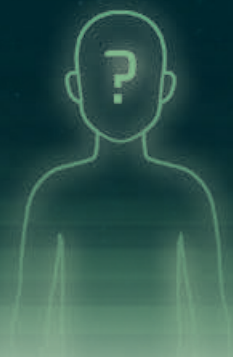
Jak rozmawiać, żeby się dogadać?

Gdy piszesz relację lub reportaż z jakiegoś wydarzenia, warto porozmawiać z jego uczestnikami, świadkami czy twórcami. Jednak to, czego się od nich dowiesz, zależy w dużej mierze od Ciebie. A konkretnie od tego, jakie zadasz pytania. Im bardziej szczegółowe, ciekawe, zaskakujące będą te pytania, tym lepszy materiał masz szansę zebrać. Oczywiście liczy się też Twoje podejście i umiejętność słuchania! A także wnikliwość, taktowność i dobre przygotowanie. Na przykład: jeśli zamierzasz przeprowadzić rozmowę z konstruktorem raket kosmicznych, najpierw się czegoś o nim dowiedz. Twojemu rozmówcy będzie miło, że dzielisz jego pasję, doceni Twoją kompetencję i wiedzę. Z kolei pytania typu: „Jaki ma pan rozmiar buta?”, „Co jada pan na śniadanie?” albo „Czy dużo pan zarabia?” raczej go zniechęcą. A tego przecież nie chcesz!

Dzieci uwielbiają pytać, więc na pewno świetnie Ci pójdzie!

- Wybierz Bardzo Ważną Osobę, z którą chcesz przeprowadzić rozmowę. Może to być Twój idol, autorytet, ktoś, kogo podziwiasz i szanujesz.
- Wklej zdjęcie tej Osoby w wyznaczonym miejscu – dobrze jest widzieć tego, z kim się rozmawia! 😊
- Znajdź możliwie najwięcej sprawdzonych informacji na temat swojego rozmówcy – poszukaj ich w internecie lub materiałach drukowanych. Wynotuj kwestie czy tematy, które Cię zaciekały lub wydały się warte pogłębienia.
- Spisz pięć pytań, które chcesz zadać (unikaj pytań banalnych lub zbyt osobistych).

Gotowe? No to... wyszukaj profil lub fanpage tej Osoby i prześlij jej swoje pytania! Jeśli odpowie, będziesz miał gotowy wywiad – w sam raz do szkolnej gazetki lub na Twój blog!

.....
(tu wpisz, kto to jest)

Pytanie 1:

.....

Pytanie 2:

.....

Pytanie 3:

.....

Pytanie 4:

.....

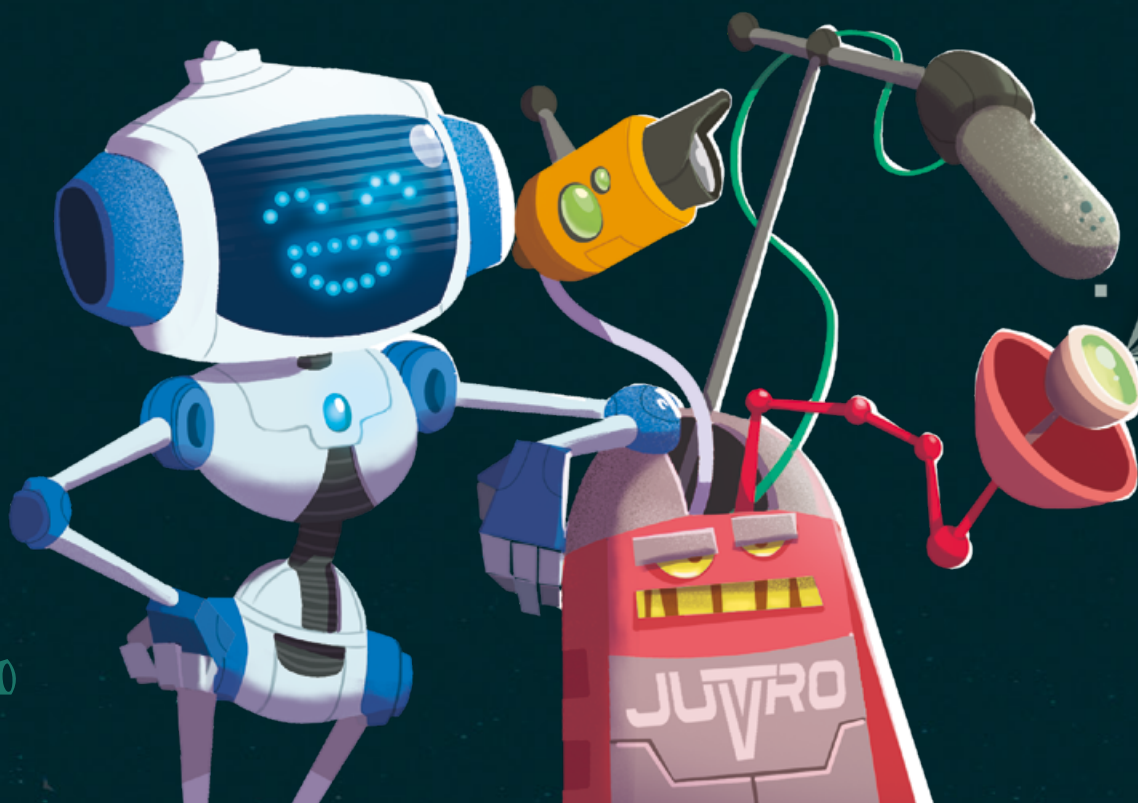
Pytanie 5:

.....

Jak wyrażać opinie, które są czymś więcej niż „bla, bla, bla”?

Komentować każdy może, jeden lepiej, drugi... no właśnie. Na pewno każdy nie raz widział w internecie komentarze, które wydawały mu się niepotrzebne, niemądre, obraźliwe albo wręcz szkodliwe. Tymczasem dobry komentarz to narzędzie, które może zupełnie zmienić sposób, w jaki widzowie spojrzą na wydarzenia czy fakty przedstawione w Twojej relacji. Jako młody reporter masz prawo do własnego zdania, do wyrażenia opinii – a miejscem na to jest właśnie komentarz. Zadbaj jednak o to, żeby w Twoim komentarzu pojawiły się: sprawdzone informacje, ciekawe porównania, oryginalne przemyślenia związane ze znajomością danego tematu. W ten sposób pokażesz, że działasz profesjonalnie... i nie tak łatwo będzie Twój komentarz podważyć.

Skomentuj w jednym lub dwóch zdaniach stwierdzenia zapisane na następnej stronie. Przekaż w komentarzach nie tylko swoją opinię, ale też wiedzę, jaką posiadasz lub jaką jesteś w stanie zdobyć.

Dzieci powinny się tylko uczyć – ruch na świeżym powietrzu to strata czasu!

Twój komentarz:

Nie do końca wiadomo, kiedy urodził się Fryderyk Chopin.

Twój komentarz:

Każdy z nas może dbać o przyrodę.

Twój komentarz:

Lewandowski jest lepszym piłkarzem od Ronaldo.

Twój komentarz:

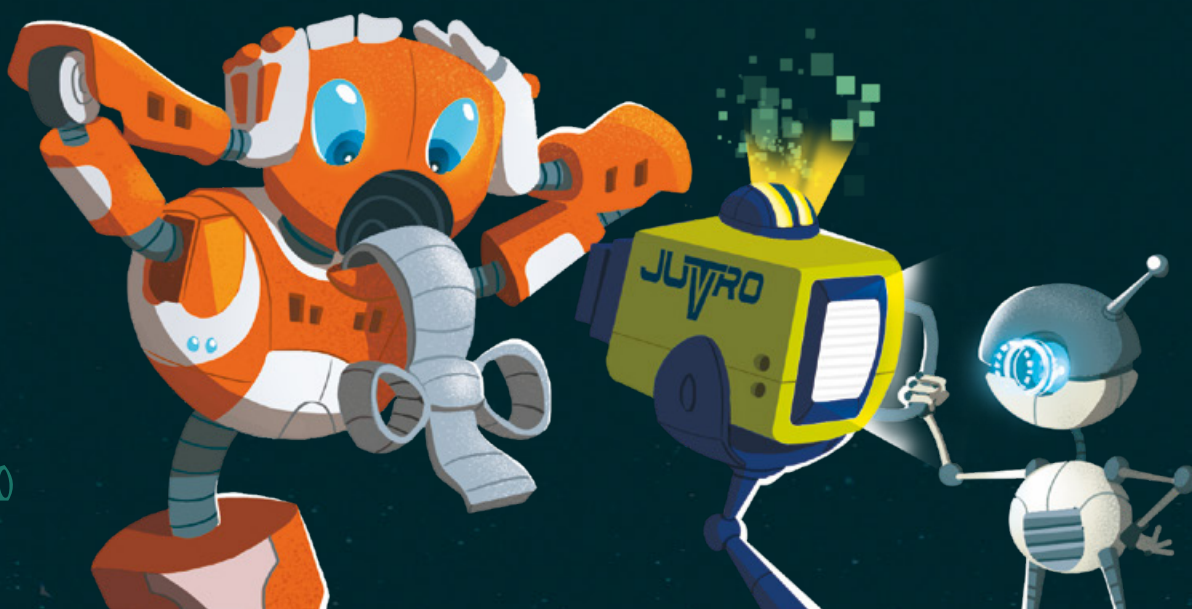
W szkole nie powinno być ocen. Od oceniania nikomu jeszcze nie przybyło wiedzy.

Twój komentarz:

Jak przykuć uwagę i nie potąmacz sobie języka?

W życiu każdego reportera nadchodzi taki moment, kiedy musi wystąpić przed kamerą: zapowiedzieć lub zaprezentować swój materiał, wziąć udział w dyskusji, przeprowadzić rozmowę. Taki występ może być stresujący, dlatego warto się do niego dobrze przygotować. Elementów, na które trzeba zwrócić uwagę jest wiele: wygląd, strój, mowa ciała, oświetlenie, tło, dykcja... My najmocniej skupimy się dziś na tym ostatnim, czyli na dykcji. Dykcja to – w największym skrócie – sposób poprawnego mówienia. Nie ma wszakże niczego gorszego niż reporter, który mamrocze, bełkocze, międli słowa... Mówiąc do kamery, zwróć uwagę, żeby: otwierać usta, wyraźnie wymawiać wyrazy, nie mówić za szybko, prawidłowo akcentować słowa i zdania. Niech pytanie będzie pytaniem, a zdanie twierdzące – zdaniem twierdzącym. Jak się tego nauczyć? Najlepiej poprzez ćwiczenia przed kamerą. Możesz wykonać je od razu!

Włącz kamerę w telefonie lub aparacie fotograficznym i przeczytaj na głos poniższe teksty. Uwaga: one nie są zwyczajne. To językoplątacze, szczękosciskacze i żuchwołamacze! Ułożyliśmy je w kolejności od najłatwiejszego do najtrudniejszego. Powodzenia!

Językoplątac

Tradycyjna nazwa czasu, kiedy rozpoczynają się zbiory, to zażynki. Na Jowiszu ów czas wyznacza głos elektroprzeziórki. Ścięcie pierwszych kłosów odbywa się jeszcze przed świtem. Gdy spektralne mgły otulają pola, cyfrowi farmerzy przystępują do pracy.

Szczękościskacz

O czym marzy android Marzanna? O zjeżdżaniu na sankach z ośnieżonej góry. Z kolei robot Błażej uważa, że nic nie przebije szusowania na nartach. Humanoid Grzegorz uważnie przygląda się jego wyczynom. Jest przekonany, że Błażej będzie kiedyś mistrzem cyberświata!

Żuchwołamacz

Gdy elektryczny rak trzyma w szczypcach strzępy trzciny, a chrząszcz szczęka metalową szczęką, nie czas na czekanie. Trzeba czym prędzej uprzedzić towarzystwo! Czy to w kosmolocie, czy na orbicie, czy podczas dżdżu meteorytów, czy w grząskich trzcinach czasu... nikt nie chce być uszczypnięty!

Nagrania gotowe? To teraz je odsłuchaj, obejrzyj i sprawdź, jak Ci poszło. Do zanotowania swoich wniosków wykorzystaj tabelę na stronie 122. Daj sobie jeden punkt za każdą odpowiedź TAK. Jeśli nie udało Ci się zdobyć dziesięciu punktów, zastanów się, co musisz poprawić, i nagraj teksty ponownie. Kamera, start!

Czy wypowiadasz słowa w zrozumiały sposób?

Czy prawidłowo akcentujesz zdania?

Czy unikasz chrząkania, odkaśływania lub mówienia „yyy”?

Czy patrzysz regularnie w obiektyw, żeby utrzymać kontakt wzrokowy z odbiorcami?

Czy uśmiechasz się w czasie czytania?

Czy podkreślasz gestami to, co czytasz?

Czy masz uczesane włosy – bez sterzących kosmyków?

Czy Twoja twarz jest dobrze oświetlona?

Czy Twój ubiór jest schludny i sprawia, że wyglądasz wiarygodnie?

Czy tło za Twoimi plecami jest stonowane i nie rozprasza?

A może chcesz zaprosić innych do tej zabawy? Sprawdź, jak Twoje rodzeństwo, rodzice czy przyjaciele poradzą sobie z żuchwołamaczami! Zobacz, jak wypadną w roli prezenterów! Może stworzycie reporterski team?

Jak sprawić, aby oczy świata zwróciły się na Ciebie?

Mówi się, że napisać książkę jest łatwo – trudno ją wypromować. To prawda. Twórcy powieści, reportaży, piosenek, spektakli teatralnych – wszyscy oni w pewnym momencie stają przed dylematem: jak sprawić, by świat dowiedział się o tym, co stworzyli? Jak zachęcić innych, żeby obejrzeli ich dzieła lub ich wysłuchali? Przecież na świecie jest tyle innych książek, reportaży, piosenek... Ale spokojnie! Zaraz podpowiemy Ci, od czego zacząć. Założmy, że działania promocyjne będą dotyczyć Twojego reportażu z przyszłości. Na początek spróbuj odpowiedzieć na poniższe pytania:

- Co jest w Twojej relacji wyjątkowego? (np. temat/bohaterowie/miejsce wydarzeń)
- Kogo Twoja relacja zainteresuje? Kto powinien ją przeczytać? (np. dzieci/rodzice/nauczyciele/fani ekologii)
- Jak możesz dotrzeć do Twoich odbiorców – gdzie najczęściej bywają, co czytają lub oglądają, co robią w wolnym czasie? (np. by dotrzeć do osób zainteresowanych sportem, najlepiej reklamować się w okolicy obiektów sportowych, sal gimnastycznych, siłowni)
- Czego można się dowiedzieć z Twojej relacji?
- Jakie hasło mogłoby ją reklamować?
- Jakim zdjęciem lub rysunkiem można ją zilustrować?

Masz odpowiedzi? No to pora ich użyć! Czas na praktykę!

- ⦿ informację, gdzie ten reportaż jest dostępny (np. na Twoim blogu, na gazetce ściennej, w szkolnej bibliotece),
- ⦿ kontakt do Ciebie (gdyby ktoś chciał o coś dopytać lub... nawiązać współpracę!).

Tu zaprojektuj swoją reklamę!

Życzymy Ci mnóstwa zachwyconych czytelników... i kolejnych tekstów na koncie! Dziękujemy za wspólną, twórczą przygodę z pisaniem! Jesteś super!